

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

PRENUMERATA WYNOŚI:

W Kaliszu miesięcznie 400 Mk.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 600 Mk.
Zagranicą 1000 Mk.

Cena pojed. egzempl. 20 Mk.

CENA OGŁOSZEN:

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce
1-a str. 180 mk., w tekście 180 mk.
Nekrologi 180 mk. zwyczajnie 75 mk

Adres Redakcji i Administracji
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Czwarta od 9—12 i od 2—6 po poł.

№ 44 (7083).

Czwartek dnia 23 lutego 1922 r.

Rok XXX

Zmiana Rozkładu Jazdy.

Dyrekcja Kalisko-Tureckiej Kolei Powiatowej zawiadamia, że z dniem **1 marca** r. b. zostaje wprowadzony następujący rozkład pociągów osobowych:

№ 5.			№ 7.		
	Przych.	Odch.		Przych.	Odch.
Turek	—	5 ³⁰	Turek	—	10 ⁰⁰
Grzymiszew	6 ⁰²	6 ¹⁰	Grzymiszew	10 ³²	10 ⁴⁰
Zbiersk	7 ³⁰	8 ⁰⁰	Zbiersk	12 ⁰⁰	12 ³⁰
Żelazków	8 ⁴⁰	8 ⁵⁰	Żelazków	13 ¹⁰	13 ²⁰
Kalisz	9 ³⁰	—	Opatówek	14 ⁰⁰	—

№ 4			№ 8		
	Przych.	Odch.		Przych.	Odch.
Zbiersk	—	7 ³⁵	Opatówek	—	16 ³⁰
Grzymiszew	8 ⁵⁵	9 ⁰³	Żelazków	17 ¹⁰	17 ²⁰
Turek	9 ³⁵	—	Zbiersk	18 ⁰⁰	—

№ 6			№ 8		
	Przych.	Odch.		Przych.	Odch.
Kalisz	—	16 ⁰⁰	Opatówek	—	16 ³⁰
Żelazków	16 ³⁹	16 ⁴⁹	Żelazków	17 ¹⁰	17 ²⁰
Zbiersk	17 ³⁰	18 ¹⁰	Zbiersk	18 ⁰⁰	—
Grzymiszew	19 ³⁰	19 ³⁸			
Turek	20 ¹⁰	—			

UWAGI: Poc. Nr. 8 ma połączenie z poc. Nr. 6 w Zbiersku.
Poc. Nr. 7 ma połączenie z poc. Nr. 512 Kalisz-Warszawa o godz. 15²³
i z poc. Nr. 511 Warszawa-Kalisz o godz. 16⁰⁵.

540

Rocznica bitwy pod Grochowem.

W dn. 25 lutego upływa 91 lat od czasu wielkopomnej dla naszego narodu bitwy pod Grochowem. Bitwa ta w której przyjmowały prawie wszystkie skoncentrowane siły armii polskiej, zakończona cofnięciem się wojsk naszych do Warszawy, stanowczo wpłynęła na dalsze losy niepodległości naszego państwa gdyż przeważające trzy krotnie nasze hufce, siły moskiewskie, nie dały nam zwycięstwa pomimo nadludzkiej wysiłków i bohaterkiej odwagi żołnierzy i wodzów.

Armia rosyjska pod dowództwem feldmarszałka Dybicza składała się ze 100000 ludzi i przeszło 300 armat. Wojsko polskie, oparte z tyłu o Wisłę, z przodu osłaniając lasem olszowy, przez który szła droga bitwa siedlecka. Składało się z trzech dywizji: Piotra Szembeka, Zymirskiego, i Skrzyneckiego. Szembek stał na prawo ku Saskiej Kępie, Zymirski zajmował środek i osłonięty był olszynką, Skrzynecki rozwijał się na lewo, pomiędzy Grochowem a wsią Kawenczynem.

Wogóle armia polska pod Grochowem składała się z 30000 ludzi, zbrojnych w 80 dział. Bitwa rozpoczęła się o godzinie 9 rano. Dybicz postępując drogą bita, przeznaczył korpus generała Rozena do zdobycia Olszyny. General Fr. Rohlford, zajmujący ze swą brygadą olszynkę, odpierał kolumny nieprzyjacielskie naprzód strzałami armatnimi, następnie bagnietem. Nieprzyjaciel cofnął się lecz rychło atak powtórzył. Na wsparcie Rohlforda podążył z pułkiem Zymirski, trzykrotnie przerwał Moskalowi przez rów oddzielający olszynkę od łąk, lecz kula działowa położyła trupem walecznego żołnierza. Z powodu śmierci dowódcy szeregi zachwiały się i poczęły cofać się, za nimi zaś wdzierały się do olszyny

wojska nieprzyjacielskie. Wtedy Chłopiński w surducie cywilnym, nie mając żadnego charakteru urzędowego, kierował ruchami armii, wydał rozkaz generałowi Skrzyneckiemu, iżby z dywizją swoją maszerował z lewego boku i odebrał olszynkę. Z dywizji Skrzyneckiego na pierwszą linię poszedł generał Ludwik Bogusławski, dowódca sławnego czwartego pułku piechoty, którego żołnierzy, lubianych powszechnie, nazywano w Warszawie czwartakami. Na odgłos Skrzyneckiego go powtórzony przez Bogusławskiego: „na bagnety” dzielni wiarusy pochyliwszy do ataku bron, wyparli z lasu moskali. Dybicz, obserwujący bitwę ze wzgórze, nakazał trzeci atak na olszynkę. Kolumny polskie z krzykiem: „Jeszcze Polska nie zginęła” rzuciły się znowu na nieprzyjaciela. Chłopiński, wszędzie przytomny, wydawał rozkazy, gdy powalony został wraz z koniem na ziemię Rannego granatem w obie nogi wodza odwieziono do Warszawy.

Po oddaleniu się Chłopińskiego bitwa jny przybrała obrót. Wódz naczelny Radziwiłł, stracił głowę, gdy Dybicz ostatnie swoje kolumny wysyłał na zdobycie olszyny. Skrzynecki, górujący wzrostem nad żołnierzami, z karabinem w ręku siedł przodem w największy ogień i uporem po kilkakroć oczyszczał las z mas nieprzyjacielskich. W końcu, nie otrzymując poparcia i dowiedziawszy się o losie Chłopińskiego, uczynił odwrót ku Wisłę.

Nieprzyjaciel zajął olszynkę, po za którą mógł dalsze plany układać. Dybicz zamierzał w pospiesznym ataku jazdy przedrzeć się przez otwory armii polskiej, odciąć ją od Pragi, otoczywszy w niewolę. Najważniejsze uderze-

nie miało być wykonane w środek, podjął je zaś dowódca pułku kirasjerów gwardji, baron Meyendorff. Sznurem rozwinęły się ciężkie szeregi zakuty w stal olbrzymów, zbrojnych w długie gnie koncerze jak huragan rzuciły się do ataku i Meyendorff okrażając wojsko polskie, biski był urzeczywistnienia swych planów, gdy generał Ludwik Kicki dowódca drugiego pułku ułanów uderzył na niego. Zachwiały się żelazne zastępy kirasjerów, niewytrzymały bowiem natarcia tak ułańskich i pozostawiając na placu mnóstwo poległych rannych i jeńców, w sromotnej ucieczce szukały ocalenia.

Zakończyła się walka o zmierzchu. Armia nieprzyjacielska straciła w zabitych, rannych i niewolnikach około 9000 ludzi, polska przeszła 7000. Nocą wojska nasze cofnęły się do Warszawy, rosyjskie zaś zaobozowały na pobojowisku.

TELEGRAMY.

Wynik głosowania

WILNO. Godzina 5.45. O godz. 6. 15 ogłoszono wynik głosowania w sprawie formuły orzekającej. Formuła przyjęta 96 głosami przeciwko przyłączeniu Wileńszczyzny do Polski nie wypowiedział się nikt. Po wyniku głosowania do sali poselskiej wniesiono sztandar amarantowy ze srebrnym orłem. Sztandar umieszczono za fotelem marszałka. Nad sztandarem widnieje tylko wysoko umieszczony krucyfik. Marszałek mówi: „Od tej chwili ziemia w jeńska stanowi nierozdzielna całość z Rzeczpospolitą Polską”. Następuje niesłychanie gorąca owacja po słowach publiczności wszyscy stojąc śpiewają „Rotę”.

Następnie odczytano adres delegacji państwa neutralnego, poczem marszałek mówi: „Czujemy się synami Rzeczypospolitej”. Przyjdzie czas, że bratni naród litewski zrozumie to i przyłączy się do nas. Nie może być obalone dzieło, zrodzone z wielkiej miłości. Niech żyje Rzeczpospolita Polska, Niech żyje Piłsudski, Niech żyje Żeligowski. Posłowie wychodzą na balkon, wicemarszałek Krzyżanowski ogłasza tłumom uchwale. Od okrzyków nieprzejrzanych mas, zgromadzonych przed Sejmem w gmachu Sejmu drżą szyby. Formuje się pochód do Katedry.

Los uchodźców polskich w Rosji

MOSKWA. Ogół uchodźców 5-go eszelonu złożył polskiej delegacji repatriacyjnej depesze do wysokiego Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z prośbą o wysłanie jej według adresu. Tekst depeszy jest następujący:

Ogół uchodźców polskich, wyznaczony na wyjazd do kraju 5 eszelonem, doszedłszy do ostatecznej nędzy z głodu z powodu zatrzymanja eszelonu w Moskwie przez trzy miesiące, zanoszą do wysokiego Sejmu pokorną prośbę, aby Sejm raczył wejść w jego krytyczne położenie i zażądał od rządu bolszewickiego, natychmiastowego wysłania nas do kraju, przy czem nadmieniamy, że z powodu zwalniania się od pracy i pozbawienia się zarobku sprzedajemy niektórzy prawie ostatnią koszulę i z tego względu upraszamy, o natychmiastową pomoc w prowizji, za co niektórzy w miarę możliwości zapłacimy ceny warszawskie. Osobną petycję przesyłamy przez panią Dziubińską.

Uchwały Rady ministrów

WARSZAWA. Na posiedzeniu dnia 20 b. m. Rada Ministrów przyjęła wykaz ustaw, które winny być przedłożone Sejmowi do uzgodnienia z Konstytucją stosownie do ustępu drugiego art. 126 konstytucji i poleciła specjalnej komisji pod przewodnictwem ministra sprawiedliwości i przy udziale p. ministra spraw wewn. oraz przedstawiciela przewodniczącego Rady ministrów opracować te Ustawy.

Następnie Rada Ministrów przyjęła statut państwowego Instytutu meteorologicznego, dalej uchwała projekt ustawy o wyłącznościach przemysłowych i handlowych, projekt ustawy w sprawie wolnego han-

dlu między b. zaborcem pruskim a innymi dzierżawcami Rzplitej, projekt ustawy o obowiązku meldowania się i projekt ustawy w sprawie zmian granic oraz rozwiązywania i tworzenia gmin wiejskich na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austriacko-węgierskiego. Następnie Rada ministrów uchwaliła szereg rozporządzeń w sprawie rozciągnięcia mocy obowiązującej dekretu o opiece nad zabytkami kultury i sztuki na obszarze b. zaboru pruskiego, w sprawie przekazania Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia publicznego zarządu w dziedzinie sztuki i kultury, oraz wykonywania praw państwa w sprawach wyznaniowych na obszarze b. zaboru pruskiego, wreszcie w sprawie przekazania Min. robót publicznych zarządu robotami publicznymi na obszarze tegoż zaboru.

Rozszerzenia satrapów moskiewskich

MOSKWA. „Prawda“ ogłasza opinię i komentarze prasy francuskiej w sprawie warunków, od jakich uzależnione jest uznanie rządu sowieckiego. Dziennik ten przypisuje specjalną wagę artykułowi „Temps“, który wylicza warunki, stawiane Rosji, zaznaczając, że warunki te nie są do przyjęcia. „Prawda“ pisze: jeżeli rząd francuski będzie nadal uprawiał taką politykę w stosunku do zgody z sowietami nie dojdzie nigdy. Nie uważamy jednak pisze „Prawda“—warunków tych za ostatnie słowo Francji. Okoliczność bowiem zmuszają ją do zajęcia stanowiska bardziej wyrozumiałego.

O zjazd międzynarodowy w Warszawie

GENEWA. Sekretariat Ligi Narodów donosi urzędowo, że rząd Polski zwrócił się do przewodniczącego Rady Ligi Narodów z propozycją zwołania do Warszawy narady międzynarodowej w sprawie walki z chorobami, zawleczonymi ze Wschodu. Według prozycji Polski w naradach tych mają uczestniczyć wszystkie państwa, zainteresowane w tej sprawie.

Rząd polski wobec uchwały wileńskiej

WARSZAWA 22. „Przegląd Wieczorny“ dowiaduje się, że w kołach rządowych treść wczorajszej uchwały orzekającej Sejmowi wileńskiemu przyjęto z zadowoleniem, jako decydujący krok naprzód w rozwiązaniu sprawy przynależności państwowej Wileńszczyzny.

Obecnie rząd oczekuje przyjazdu do Warszawy delegacji Sejmu wileńskiego, która wręczy władzom Rzeczypospolitej oficjalny tekst uchwały.

Konferencja w sprawie konkordatu

WARSZAWA 22. „Przegląd Wieczorny“ dowiaduje się, że odbywały się narady profesorów wszechnic polskich w sprawie projektowanego zawarcia konkordatu między Rzeczypospolitą Polską a Stolicą Apostolską.

W naradach, którym przewodniczy prof. Abraham ze Lwowa, biorą udział przedstawiciele wszechnic: warszawskiej, Jagiellońskiej, Kazimierza Wielkiego, Stefana Batory, poznańskiej i lubelskiej.

Zaspy śnieżne na kolejach

WILNO. Wskutek zamieci śnieżnych na odcinkach Baranowicze—Luniniec, Brześć—Baranowicze, Lida—Wołkowysk ruch pociągów towarowych ograniczono. Pociągi osobowe dużo opóźnione.

Oszczerośćwa berlińskie

PARYŻ. Depesza berlińskiego korespondenta „Manchester Guardian“ donosi, że przedstawiciele rządu francuskiego i rosyjskiego znaleźli podstawę, na której dąłby się oprzeć układ francusko-rosyjski. Korespondent ten twierdzi, iż na podstawie rzekomo wiarygodnych informacji jeden z punktów projektowanego układu postanawia, że Francja okaże zupełne desinteressement co do Polski.

W kołach autorytatywnych oświadcza, że ta wiadomość berlińskiego korespondenta „Manchester Guardian“ jest pozbawiona wszelkiej podstawy, tak samo jak wogóle wszelkie wiadomości ze źródła niemieckiego ogłaszane w ostatnich czasach zagranicą.

Wyrok o nadużycia bankowe

POZNAN. W Izbie Karnej odbyły się wczoraj rozprawy przeciwko korespondentowi Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu Bolesławowi Małachowskiemu i prowadzącemu konto w tym banku Janowi Scyzorykowi, oskarżonym o nadużycie na stratę banku. Według aktu oskarżenia Scyzoryk złożył w r. 1920 za namową Małachowskiego 3 tys. marek do banku jako wkład czekowy na fałszywe imię Bolesława Szymańskiego. Małachowski odnotowywał następnie fałszywe wkłady na rachunek tego czeku i w ten sposób Scyzoryk podjął z banku kilkakrotnie 2,600,000 marek. Przed rozpoczęciem rozpraw sądowych Scyzoryk zdołał przekupić je-

dnego ze świadków stolarza Stefana Wawrzyniaka datkiem stutysięcznym. Przekupstwo wydało się Wawrzyniaka aresztowano. Sąd skazał Małachowskiego na 3 lata ciężkiego więzienia i 5 lat utraty praw obywatelskich oraz 30 tysięcy marek grzywny, Scyzoryka zaś na 6 miesięcy ciężkiego więzienia.

Powiększenie siły kupnej walut obcych

WIEN. „Neue Freie Presse“ donosi z Londynu: Na jutrzejszym posiedzeniu Międzynarodowego konsorcjum bankierów ma być opracowany plan powiększenia siły kupna walut mniejszych państw i ustalenia w ten sposób kursu wekslowego. Jakkolwiek wątpliwym jest, czy przedstawiciele Niemiec wezmą udział w pierwszym zebraniu międzynarodowego konsorcjum bankierów. Stwierdzić jednak należy, że wielu niemieckich finansistów i bankowców znajduje się w drodze do Londynu. Panuje przekonanie, że poczynione będą poważne zastrzeżenia, przeciwko udziałowi przedstawicieli Niemiec w obradach.

Ślub króla Aleksandra serbskiego

BUKARESZT. Król Aleksander serbski przybył tu dziś o godz. 11 rano. Królowi towarzyszą prezes gabinetu Pasicz, min. spraw zagranicznych Ninycz oraz liczna świta. Króla oczekiwali na dworcu Ferdynand w otoczeniu rodziny królewskiej prezes gabinetu Bratianu oraz ministrowie. Orszak królewski przeciagnął przez miasto wśród entuzjastycznych okrzyków tłumu. Ślub króla Aleksandra odbył się popołudniu w pałacu Controceni.

Można już zakładać przemysłowe spółki akcyjne

WARSZAWA 22. W związku ze zmianą kursu w ministerjum skarbu co do udzielania koncesji na spółki akcyjne, władze skarbowe wydają już pozwolenia na zakładanie przemysłowych spółek akcyjnych.

Konferencja w sprawie drożyzny

WARSZAWA 21. Jak się dowiaduje „Przegląd Wieczorny“ w południe rozpoczęła się zwołana przez p. prezydenta ministrów konferencja dla obmyślenia środków walki z powracającą falą drożyzny.

Po konferencji tej, której przewodniczy minister Stesłowicz, w zastępstwie prezydenta, masy wyzyskiwanych konsumentów obiecuja sobie bardzo wiele.

Pojedynek o krawawym epilogu

WARSZAWA. 22. W sobotę rozegrał się pojedynek na bardzo ostrych warunkach pomiędzy dwoma członkami tutajszymi „Upper ten Uthousand“. Jeden z członków znanej rodziny arystokratycznej pozwolił sobie na dosyć rubaszny żart wobec małżonki jednego z obywateli ziemskich. Mąż wziął sobie ten żart do serca i następnego dnia zniechęcał żartownisza w taki sposób, że odbył się pojedynek na warunkach bardzo ciężkich. Szczęście przecież sprzyjało wyzwanemu, gdyż wyzywający został ciężko ranny i leży teraz w jednym z tutajszych sanatoriów.

Handel w święta

Dotychczas w niedzielę mogą być otwarte przez 3 godziny tylko kwaciarnie i młeczarnie.

Jak się dowiaduje „Przegląd Wieczorny“, ministerjum pracy opieki społecznej opracowało projekt, według którego mogłyby być otwarte w niedzielę jeszcze piekarnie, owocarnie, wędliniarnie i jatki.

W zakładach handlowych zamkniętych odpoczynek świąteczny może być przelożony na inny dzień, nie koniecznie ma przypaść w niedzielę.

Jak opłacać godziny nadliczbowe?

Według ustawy o 8-godzinnym dniu roboczym, godziny nadliczbowe powinny być opłacane: pierwsze 2—o 50 proc. drożej, następne o 100 proc. drożej.

Tymczasem konferencja pracy w Waszyngtonie przewiduje że wszystkie godziny być winny o 25 proc. drożej.

Nasze ministerjum pracy dąca do uzgodnienia obowiązujących i Polskę uchwał konferencji waszyngtońskiej systemem istniejącym u nas, projektujemy pierwsze 2 godz. nadliczbowe opłacane były o 25 proc. drożej, zaś następne i świąteczne o 50 proc. drożej.

Sprawę tę rozważać będzie w najbliższej przyszłości Rada ministrów.

Nieważne małżeństwa.

Dnia 19 kwietnia 1908 r. wyszło w Kościele katolickim prawo, mocą którego Kościół przestał uważać małżeństwa katolików z wyznającymi inną religię chrześcijańską, zawarte tylko w kościele innego wyznania za nieważne przed swoim forum.

Jaśniej mówiąc: jeżeli strona katolicka wzięła ślub ze stroną niekatolicką tylko w kościele protestanckim, prawosławnym itd., po d. 19-go kwietnia 1908 r., to takie małżeństwo może być rozwiązane. Strona niekatolicka (w razie rozjeżdżenia się) otrzyma rozwód w swoim kościele, strona zaś katolicka otrzyma zaświadczenie nieważności związku w Kościele katolickim.

W tym celu musi złożyć w sądzie biskupim tej diecezji, w której zamieszkuje: podanie, metrykę urodzenia swojej i świadectwo ślubu, a po przewoźni sądowym otrzyma wyrok, ogłaszający nieważność związku, na mocy którego może otrzymać ślub z inną osobą w Kościele katolickim.

Jeżeli jednak strony się nie rozchodzą, a katolicka chce być w zgodzie ze swoim Kościołem i strona niekatolicka objawi na to swoją zgodę, to następuje rewalidacja związku przez wzięcie ślubu w Kościele katolickim. Zwykle w tych razach, szanując pewne drażliwości towarzyskie, ślub jest sekretny i za indultem od trzech zapowiedzi.

Co jednak zrobić z aktem stanu cywilnego? Nie można sporządzać nowego aktu w kancelarii parafji katolickiej; 1) gdyż kancelarie wszystkich wyznań są jednakowo uprawnione wobec państwa i nie może jedna osoba mieć dwóch aktów stanu cywilnego; 2) nie można kwestjonować legalności prawnej potomstwa.

Należy przeto zastosować art. 94 kodeksu cywilnego Królestwa Polskiego, który mówi, że wszelkie akta gdzieindziej sporządzone, mogą być do ksiąg właściwych wciągnięte, i spisane te treści: „W dniu . . . stawił się . . . i okazał akt ślubu, sporządzony w . . . przez . . . o brzmieniu następującem (tu należy przepisać cały tekst przedstawionego aktu ślubu; jeżeli jest w języku niepolskim, tj. dokonaniem przez przysięgłego tłumacza przy sądzie okręgowym, poczem zakończyć): 1) Małżeństwo to zostało w kościele . . . przez . . . pobłogosławione wobec dwóch świadków . . .“

Prawo to narobiło w swoim czasie dużo kłopotów w obozie protestanckim w Niemczech. Rychno jednak przeszła obraza, gdy uprzytomiono sobie, co następuje:

Kościół katolicki nie uznaje rozwodów, protestanci i prawosławni mają je. W ten sposób zdarzały się anomalje, że przy rozjeżdżeniu się strona niekatolicka dostawała rozwód i była wolna strona zaś katolicka, nie biorąc ślubu w kościele swoim, była związana na całe życie i rozwodu otrzymać nie mogła. Jeżeli tedy Kościół takim związkom odmawia sankcji sakramentalnej, to może następnie ogłosić nieważność związku przed swoim forum.

Niebezpieczeństwo nad naszą granicą wschodnią.

Na terenach Rosji sowieckiej, graniczących z Polską gromadzić się zaczynają ogromne tłumy głodnych włóczęg rosyjskich. Napływają oni z gub. Mińskiej, Mochyłowskiej, Smoleńskiej — z okolic Połocka i Witebska, a nawet z dalekich „centralnych“ gubernji Rosji, zwykle słynących z głodu. Tłumy te tworzą obozy koczujące i zbierające. Dziś jeszcze mrozi i głębokie śniegi utrudniają ruchy tym obozom — ale nie mniej wyraźne podsuwają się one ku granicy polskiej.

Wśród tłumów tych wyraża się mowa, że z wiosną muszą się one wybrać do Polski, która dla nich stanowi jakby ziemię obiecana, — bo pełno w niej kartofli i otręb, z których można sobie chleb zrobić.

Jest to groźne niebezpieczeństwo, którego nie wolno lekceważyć.

Jeśli bowiem te stutysięczne zgromadzenia ruszą z wiosną do Polski to będzie to jakby nowy najazd Attyli, który zniszczy nam całą wschodnią dzielnicę. Wileńszczyzna, Wołyń i Galicja Wschodnia staną się terenem, na którym grasować będą koczujące bandy zewszereczonych z głodu ludzi, i oddziały bandyckie, które napełnią powstawać będą wśród ludzi nie mających możliwości żadnego zarobku, ani nie mających też nic do stracenia.

Rząd musi się przygotować do zapobieżenia temu niebezpieczeństwu. Gdy bowiem te rzęsy głodnych nędzarzy wtargną na wiosnę do kraju i zaleją nam kresy wschodnie — zapóźno będzie myśleć o środkach zaradczych.

S. + p.

Jakób Wypychowski,

opatrzony św. Sakramentami zmarł dn. 20 lutego r. b. przeżywszy lat 50.

Pogrzeb ze wsi Wilczków na cmentarz w Tokarach odbył się w środę dnia 22 lutego r. b. o czym zawiadamia RODZINA.

Stan zasiewów ozimych z początkiem lutego 1922 roku.

Na podstawie sprawozdań korespondentów główny urząd stacyjny komunikuje co następuje: Na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej po odwilży od 10 mniej więcej stycznia nastąpiły opady śnieżne i mrozy, które dochodziły do 28 C. w województwach wschodnich. Ilość śniegu na ogół wystarczająca, największa ilość opadów śnieżnych wypadła na województwa wschodnie i południowo-wschodnie, w których warstwa śniegu dochodziła do 1.5 metra grubości. Oziminy wczesniejszego siewu na ogół nie były uszkodzone i najlepiej przedstawiają się w województwach wschodnich, gdyż mroźna i śnieżna zima sprzyja prawidłowemu konserwowaniu zasiewów. W wielu miejscowościach województw lubelskiego i pomorskiego oziminy, które nie wykazywały jesienią, pokazały się po stopnieniu śniegu, z Wielkopolski i Poznania donoszą, że styczniowe śniegi w znacznym stopniu poprawiły oziminy.

Co się tyczy późniejszych zasiewów, to wskutek posuchy jesiennej i listopadowych bezśnieżnych mrozów, zostały uszkodzone pszenica, jęczmień i rzepak. Najbardziej zagrożone są zasiewy w województwach poznańskim, kieleckim, mniejszym w krakowskim, warszawskim i łódzkim, a najmniej w województwach lubelskim, lwowskim, stanisławowskim, tarnopolskim i pomorskim. Ponieważ ziemia pokryta jest śniegiem, nie można procentowej ilości uszkodzeń dokładnie określić. Mniej więcej zaobserwowano zagrożonych późniejszych zasiewów w odsetkach, ogólnego ich obsiewu w województwach zachodnich od 5—20 proc.

KRONIKA.

— ZARZĄD TOWARZYSTWA WIOSLARSKIEGO zawiadamia druhow, że w dniu 25 lutego r. b. o godz. 9-tej wieczorem w sali Towarzystwa Muzycznego (Parkowa 3) odbędzie się wieczór taneczny dla członków i ich rodzin, oraz wprowadzonych gości.

Wejście na zabawę dla panów 1000 mk., dla pań 500 mk. Pożądane jest przybycie druhow na zabawę w mundurach. 526.

— KONCERT HISTORYCZNY TRIO WILKOMIRSKICH. W czwartek, 23 lutego w sali Tow. Muzycznego odbędzie się słodki, historyczny koncert muzyki kameralnej trio Wilkomirskich, poświęcony kompozytorom rosyjskim. Na program złożą się tria Rubina i Czajkowskiego. Początek koncertu o godz. 8 m. 30. Aby nie opóźniać rozpoczęcia, uprasza się sz. publiczność o nabywanie biletów zawczasu (w cukierni p. Mayera). Ceny miejsc od 75 mk. do 495.

— Z TOW. MUZYCZNEGO.

W konserwatorium Ludowym egzamina wstępne dla uczniów i uczennic odbędą się w niedzielę, 26 b. m. o godz. 6-ej po południu.

O czym zawiadamia zainteresowanych Zarząd.

— PIERWSZY RAZ W KALISZU!!!

Pluton górnośląski żandarmerji W. P. urzędująca dn. 27. II. b. r. ostatnią w tym karnawale zabawę taneczną przedstawienie amatorskie w bardzo obfitym programie, szczególnie podane w afiszach. Wstąpi na zabawę taneczną tylko za zaproszeniami.

— PODATEK DOCHODOWY I MAJATKOWY.

Termin składania przez pracodawców wykazów, przewidzianych w art. 48 ust. z dn. 16 lipca 1920 r., o podatku państwowym dochodowym i majątkowym, przedłużony został do dn. 1 kwietnia 1922 roku.

— O DZIESIĘCIOGODZINNE OTWIERANIE SKLEPOW.

Wobec zapłaty jednego z naszych czytelników w tej sprawie, komunikujemy, że aczkolwiek zapadła w tym względzie uchwała Sejmu Ustawodawczego jednakże obowiązująca ona będzie, od chwili opublikowania jej w „Dz. Ustaw”. Gdy nowella ta zostanie ogłoszona, nieomieszkaamy zawiadomić o tem natychmiast naszych czytelników.

— ŚLUB.

W dniu 18 b. m. został pobłogosławiony w Górze przez miejscowego proboszcza związek małżeński pomiędzy panną Stefanją, córką pp. Stefanostwa Karłowickich, właścicieli dóbr Clelce, ziemi kaliskiej a panem Witoldem Higesbergerem, właścicielem dóbr Głębokie, ziemi kaliskiej.

— KOMITET ORG. ZRZESZENIA B. P. O. W. VIII OKR. W KALISZU, podaje do wiadomości interesowanych b. członków tegoż Okręgu, iż w dniu 5 b. m. powołana została do życia specjalna Komisja Kwalifikacyjna VIII okr. w Kaliszu, która jest władną wydawać wszelkiego rodzaju zaświadczenia, ściśle związane z bytnością i działalnością każdego poszczególnego członka tejże Organizacji. W skład powołanej Komisji weszli pp.: T. Antonowicz—por. W. P., F. Pstrokoński—por. W. P., F. Przytuła—chor. W. P. (oficerowie 29 p. p. Sc K.), A. Nowacki—nauczyciel szk. powsz., S. Cichecki i A. Blelecki—urząd. państwowi. Wszelkie zatem podania w powyższych sprawach należy kierować bezpośrednio do sekretarza tejże Komisji—p. Andrzeja Bieleckiego (Sąd Okręgowy w Kaliszu), najpóźniej do dnia 25-go marca r. b.

— STAN ZDROWIA ks. rektora Radziszewskiego w ostatnich dniach znowu się pogorszył i budzi obawy.

— KOLONJE URZEDNICZE.

W sprawie przeznaczenia działek gruntu dla urzędników państwowych pod budowę domów, ministerjum rolnictwa zawiadomiło okólnikiem Instytucje państwowe, że przekazywanie działek gruntów państwowych do użytku urzędników państwowych może być dokonywane jedynie w formie organizowania kolonji urzędniczych.

Tworzenie takich kolonji na gruntach skarbowych przewidziane jest w ustawie o wykonaniu reformy rolnej.

— Z KONINA.

W celu udzielenia wyborcom wskazówek i wyjaśnień o daninie, na 31 stycznia r. b. został zwołany wódec w Koninie przez N. Z. L.

Na wiec przybyli dwaj posłowie: ks. Dziennicki i L. Mroźewski.

Na wiecu przewodniczył prezes Rady powiatowej N. Z. L. ks. Mikusiński, powołując do prezydium kilku włościan.

Sala teatralna, w której wódec się odbył, była przepełniona po brzegi.

Po zagajeniu wiecu przez przewodniczącego ks. Mikusińskiego, zabrał głos poseł L. Mroźewski, który w krótkim referacie przedstawił obecny stan naszej polityki zagranicznej i omówił ustawę o samorządzie gminnym, już uchwaloną w Komisji administracyjnej. Obecni na wiecu włościanie wyrazili swoje zadowolenie z tego, że do Rad gminnych będą wybierani tylko ci mieszkańcy gminy, którzy płacą podatki gminne.

Następnie poseł L. Mroźewski dał szczegółowe wyjaśnienie, iż we wszystkich państwach demokratycznych, jakkolwiek naród sam sobą rządzi, jednakże nie cały, naród zbiera się do parlamentu lub Sejmu, lecz wysyła swoich wybrańców—posłów, aby oni rządy czynili w kraju. Tak samo rzecz się ma w gminie, bo ona jest jakby małym państwem.

Poczem zabrał głos ks. poseł Dziennicki. W długim referacie przedstawił on, w jaki sposób i z jakich powodów doszliśmy do obecnego ciężkiego stanu naszego Skarbu, przez co da się poprawić to zło i przytem w krótkich zarysach scharakteryzował wszystkie dotychczas uchwalone podatki przez Sejm. Najwięcej czasu poświęcił mowa daninie, wzywając obecnych do jej rychłego składowania do kas skarbowych.

Wódec trwał przeszło cztery godziny. Na wiecu zostały poruszone żywo każdego obchodzące sprawy, to też zebrał z wielkim zainteresowaniem słuchali mówców. W końcu, wyrażwszy gorące podziękowanie prelegentom, prosili, aby częściej urządzali podobne wiecierzbrania.

— SPRAWA NASION SIEWNYCH.

Celem zabezpieczenia dla rolnictwa szybkiego i taniego dowozu wyborowych nasion siewnych osiągnięto między ministerstwem rolnictwa i dóbr państwowych, a ministerstwem kolejowym porozumienie co do ulg przewozowych. Na mocy tego porozumienia począwszy od roku bieżącego w okresie od 1 do 15 majajod 1. sierpnia do 20 września transporty tych nasion będą korzystały z praw przywozu pocągami mieszczącymi albo osobowymi wedle taryfy klasy pierwszej, ustalonej dla przesyłek zwykłych w partjach nie większych niż 300 kg. dla nasion zbóż i 100 kg. dla nasion traw leśnych oraz ogrodowych na podstawie świadectw, wystawianych przez odnośne urzędy w województwie za pokryciem należytości za koszty druku.

— DO OBYWATELI CAŁEJ POLSKII

Lwów dał hasło do zbiórki złota i srebra na podkład waluty, powołał do tej ofiary cały Naród.

Zbiórka złota—to akt ofiary kobiet polskich z dnia grozy bolszewickiej, złączonej z cudem Wisły.

To ślub Narodu, złożony wtedy w okrzyku: zwyciężyć lub zginąć!

Bóg dał zwycięstwo—ślubu dopełnić muszą kobiety polskie, by wzmocnić Skarb Narodowy Ojczyzny—jak ochotnicy ofiarą krwi wzmocnił jej granice.

Akcję rozpoczętą wstrzymał brak ustawy, zabezpieczającej zebrane ofiary na rzecz Skarbu Narodowego na podkład waluty.

Dzisiaj ustawa sejmowa zatwierdzona czyni Skarb Narodowy nietykalną świętością, oddaną pod kontrolę Sejmu i Społeczeństwa.

Lwów, który w przeciągu krótkiego czasu zebrał kilkaset kilogramów złota i srebra oraz innych kosztowności, których wartość idzie w miliony, koficzy obecnie to największe dzieło we wskrzeszonej Ojczyźnie!

Podkreślić należy solidarny udział w tej akcji wszystkich warstw i stanów, którą również gorąco poparło swym wpływem duchowieństwo całe z Najdosłowniejszym Arcybiskupem Bilczewskim na czele.—Zarządzo na przez Czciwego Arcypasterza zbiórka starych wot złotych i srebrnych w kościołach lwowskich i w całej Archidiecezji zasłania wydatnie i zasła dotąd Skarb Narodowy.

Inicjatywę Lwowa—budowę Skarbu Narodowego musi podjąć Ojczyzna cała.

Po „Cudzie Wisły” musi się spełnić cud odrodzenia Narodu w miłości czynnej, zdolnej do poświęceń i ofiar.

Hasło: „Po groszu, lecz wszyscy” musi donośnym echem rozbrzmieć po miastach i wioskach naszych, zna leż oddźwiękiem zrozumiałym w sercach wszystkich Obywateli.

Te grosze wdowie, te ubożuchne gramy złota i srebra w postaci różnych drobności, nieraz bezużytecznych, połamanych śwecidel—zebrane i zgromadzone we wspólnym Skarbcu—utworzą miliony gramów złota, potrzebnych na podkład naszych pieniędzy, staną się potęgą i odrodzeniem Polski.

Czyż trzeba wzywać do spełnienia tego obowiązku?

Czyż nie powinno każdego prawego Obywatela napęłniać słodkie uczucie zadowolenia i dumy, że i jego bryłka złota czy srebra znajduje się w pierwszym, powskrzeszeniu Ojczyzny wysiłkiem całego Narodu, ufundowanym Skarbcu Narodowym.

Złożmy więc chętnie, nie zwlekając nasze dary w tutejszym „Komitecie Popierania Skarbu Narodowego”, który zostaje pod opieką i kontrolą Ministerstwa Skarbu.

Narodowa Organizacja Kobiet.

Wydział Wykonawczy Naczelnego Komitetu Popierania Skarbu Narodowego we Lwowie.

OFIARY:

Za wartość prezentu od p. K. B. Jan Rapacki złożył mk. 2000 dla Inwalidów.

Zamiast biletu na bal maskowy, Straży składa p. dr. Alfred Dreszer 5000 mk. na Straż ogniową w Kaliszu.

Przepisy sanitarne dla zakładów fryzjerskich.

Ministrowie zdrowia i spraw wewnętrznych wydał rozporządzenie w sprawie przepisów sanitarnych dla zakładów fryzjerskich i golarskich.

Najważniejsze z tych przepisów są następujące:

Przed każdym użyciem instrumenty muszą być odkażone, a na żądanie klienta w jego obecności.

Odkazanie instrumentów metalowych winno trwać conajmniej pięć minut i może być wykonywane:

- 1) w specjalnych sterylizatorach,
  - 2) przez wygotowanie w 2 proc. roztworze sody,
  - 3) przez zanurzenie w 70 proc. spirytusie lub 5 proc. wodnym roztworze formaliny, karbolu lub lyzolu.
- Odkazanie instrumentów rogowych, gutaperkowych i szcotek wykonywa się w roztworach wodnych formaliny, karbolu lub lyzolu (5 proc).

Po użyciu instrumenty winny być dokładnie oczyszczone.

Przechowywane przedmioty do czesania narzędzi w kieszeniach fartuchów lub kurtek, pozostawiane ich na stołach, stolikach lub przed lustrami itp., jak również używanie szczotki walcowej do włosów, puszków do pudru i wspólnych pendli do namydlenia jest wzbronione. Mydło należy wacikiem, pudrować rozpylaczem lub wyjąłowaną watą.

Wata, gaza i waciki włny, być przechowywane w naczyniach zamkniętych i używane za każdym razem nowe.

Osoby, dotknięte zakaźną chorobą skórną lub otwartą gruźlicą, nie mogą być dopuszczone do zajęć w zakładach fryzjerskich i golarskich.

Nie mogą również być dopuszczani do zajęć pracownicy, w których mieszkaniu zdarzył się przypadek ostrej choroby zakaźnej, a to do czasu otrzymania na to pozwolenia odpowiedniej władzy sanitarnej.

WROCLAW (BRESLAU)

Jarmark Wiosenny 19.-23. marca 1922

Tkaniny — Ubiory — Nowości sezonowe — Kapelusze

Obuwie — Wyroby skórzane — Wyroby artystyczne —

Bizuterja — Meble — Szkło — Porcelana — Wyroby

metalowe i drzewne — Papier i wyroby papierowe —

Utensylja biurowe — Wyroby chemiczno-techniczne.

Karty zakupu i wszelkie informacje (pozwolenie przyjazdu paszportu, mieszkanie) przez
Bleslauer Messe - Gesellschaft.

Towarzystwo „OLEUM” w Warszawie

oddział w Kaliszu,
przy ul. Wrocławskiej № 69 i 100.

Ma zaszczyt zawiadomić Kooperatywy, przemysłowców i kupców, że sprzedaje
NAFTĘ RAFINOWANĄ po m.k. 135, za jeden kilogram (co wynosi mk. 110, 57 fen. za litr).

Prócz tego ma stałe na składzie: **Benzyne, Olej gazowy (Rope), Olej maszynowy, Olej motorowy, Olej samochodowy, Olej cylindrowy, Smar do osi, smar Tovotea (wazeline), Parafinę i świece.**

Zwracamy uwagę na to, że wszystkie te produkty pochodzą z własnych rafinerji przeto z pierwszej ręki.

Mamy również na składzie **olej cylindrowy do przegrzanej pary, oryginalny amerykański punkt zapł. do 370°.**

Robotę do szycia

wydaje
do domu

Zgłaszać się do fabryki
zabawek, Niecała 4. 527

Zgineła karta zwolnienia

wydana przez P. K. U. w Kaliszu
na imię Aleksandra Gaponowa.
rocznik 1902 535

Zginął dowód osobisty

wydany przez urząd gm. Tyniec
na imię Józefa Pawłowskiego.

Zgineła karta powołania

wydana w Turku na imię Józefa
Dziuby rocz. 1891 539

Zgineła karta

beztęminowego urlopu
wydana przez P. K. U. w Kaliszu
na imię Stefana Pawliaka
rocznik 1897 532

Zgineła karta zwolnienia

wydana przez P. K. U. w Kaliszu
na imię Szczepana Paprzyckiego
rocz. 1895 533

Zginął patent

VII kategorii wydany przez Izbę
Skarbową w Kaliszu na przemysł
krawiecki na imię Józefa Kołacińskiego.
530

Zgineła karta zwolnienia

wydana przez P. K. U. w Kaliszu
na imię Szymona Penkali
rocz. 1895 534

Motorek elektryczny

0, 4. H. P. 220 volt.
sprzeda fabr. fortepianów
B-ci Fibiger 494

Fabryka Fortepianów B-ci K. i A. FIBIGER

ulica Wrocławska róg Polnej.

— Poleca znane ze swej dobroci pianina. —
Przyjmuje do gruntownej reperacji pianina i fortepiany po przystępnej cenie.

Geometra przysięgły kl. II.

Antoni Skowroński,

KALISZ, ulica Al. Józefiny Nr. 16 m. 2,

podejmuje się wykonania wszelkich czynności w zakres miernictwa wchodzących jako to: seperacji serwitutów, podziału wspólnych pastwisk, parcelacji, komasacji (scalania gruntów), sporządzania wierzytelnych odrysów i t. p.
Upoważnienie Głównego Urzędu Ziemskiego, Dyrekcji Głównej Tow. Kred. Ziemskiego posiadam.
Wszelkie formalności żądane przez Min. Robót Publ. w celu autoryzacji wypełniłem. 483

Do sprzedania

SKLEP

kolonialno-spożywczy

z urządzeniem i towarem.
Kalisz, ul. Stawiszyńska 12. 506

Zginął

srebrny ręczny zegarek
z bransoletką w Sali u WP.
Krzepisza z soboty na niedzielę w nocy lub w drodze. Łaskawego znalazcę uprasza się za wynagrodzeniem, odnieść ul. Stawiszyńska Nr. 18 m. 10 p. Ryglówna. 520.

Gospodarstwa

od 16 mórg do 120, WIATRAK z 8 morgami i z zabudowaniem w mieście, KAMIENICE zaraz do nabycia za dogodną cenę.
Wskazę
T. Majewski Boczków, p. Skalmierzycach pow. Ostrów. 537

Interes

dobrze prosperujący (nie sklep) do sprzedania. Wiad. Gaz. Kal. 477

Kupię okazynie wykwintne meble

do kilku pokoi. Oferty do Adm. Gaz. Kal. pod lit. A. B. 509

Po zwolnieniu ze służby wojsk. poszukuję posady

chętnie w Sklepie.
Oferty w adm. Gaz. Kal. pod „1000” 476.

W lasach Brzeziny

gm. Ostrów-Kaliski
założono trutki. 513

Zginęło odroczenie wojskowe wydane przez P. K. U. w Kaliszu na imię Maksymiljana Piuty rocz. 1902. 529

KALISKA FABRYKA WAG

„REKORD”

Koncesjonowana przez Główny Urząd Miar.
Przeniesioną została na ulicę WIEJSKĄ 12,
— do byłego lokalu „Gazety Kaliskiej”. —

Przyjmuje do stemplowania i reperacji wagi dziesiętne, stołowe, aptekarskie i wozowe oraz odważniki.
Posiada na składzie wagi dziesiętne i stołowe własnego wyrobu oraz odważniki i miary stemplowe.

WYŁĄCZNA FABRYCZNO - DETALICZNA sprzedaż wyrobów

Kaliskiej Pluszowej i Aksamitnej Manufaktur

STALE DUŻY WYBÓR NA SKŁADZIE:

PLUSZE na ubranie zwykłe i sportowe,
PLUSZE na palta damskie,
PLUSZE na podszewki,
MOKIETY na obicia meblowe i powozowe,
AKSAMITY na kapelusze i t. p.
OKRYCIA pluszowe (koldry) na łóżka, stoły, sofy i t. p.
GARNITURY pluszowe na kanapy oraz wszelkiego rodzaju materiały włókniste i płócienna bielizniane. 3146

Biuro Techniczne i Dom Handlowy

„PROSNA”

— SP. Z OGR. ODPOW. —
w Kaliszu, ul. Ogrodowska № 4,
dom własny.